

CONTROLEORGaan OP DE POLITIEInFORMATIE

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)	Datum
	DA240002		08.03.2024

Betreft: advies betreffende een wetsvoorstel tot wijziging van artikel 44/11/9 §2, tweede en derde lid, van de wet op het politieambt, teneinde de toegang van lokale en bovenlokale overheden tot de gegevens uit de nationale technische gegevensbank ANPR uit te breiden tot toepassingen in het kader van het mobiliteits-, milieu- en leefbaarheidsbeleid (DOC 55 1918/003, amendementen 4 tot 6)

Het Controleorgaan op de politie informatie (hierna het 'COC' of 'het Controleorgaan').

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna de 'AVG').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna de 'LED').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 *op het politieambt* (hierna afgekort als 'WPA').

Gelet op de wet van 7 december 1998 *tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus* (hierna de 'WGP').

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit* (hierna de 'WOG').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (B.S. van 5 september 2018, hierna afgekort als 'WVG'), inzonderheid artikel 59 §1, 2de lid, artikel 71 en Titel 7, inzonderheid artikel 236.

Gelet op het verzoek van de Commissie voor Binnenlandse Zaken van de Kamer van volksvertegenwoordigers, gericht aan het Controleorgaan op 15 januari 2024, om een advies uit te brengen overeenkomstig voornoemde WVG.

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans, voorzitter *a.i.* van het Controleorgaan.

Brengt op 8 maart 2024 het volgend advies uit.

I. BEVOEGDHEID VAN HET CONTROLEORGAAN

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en de omzetting van Verordening 2016/679¹ en van Richtlijn 2016/680², heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 §2, vierde lid van de organieke wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit bedoeld door Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Dat betekent met name dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die niet onder de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of HR-verwerkingen. Het Controleorgaan moet worden geraadpleegd in het kader van de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikelen 59 §1, 2de lid en 236 §2, van de WVG, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn Politie-Justitie). In dit kader heeft het Controleorgaan als opdracht om na te gaan of de door de politiediensten beoogde verwerkingsactiviteit in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet-operationele verwerkingen)³ en van Titel 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WVG⁴. Bovendien heeft het COC ook een opdracht van advies uit eigen beweging, zoals bepaald in artikel 236 §2, van de WVG, en een opdracht van algemene informatieverstrekking aan het grote publiek, de betrokkenen, de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers op het gebied van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming, zoals bepaald in artikel 240 van de WVG.

2. Met betrekking tot in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in het kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan uit eigen beweging of op verzoek van de regering of de Kamer van Volksvertegenwoordigers, een bestuurlijke of gerechtelijke autoriteit of een politiedienst advies uit over elke aangelegenheid die verband houdt

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "*betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG*" (hierna de Algemene Verordening Gegevensbescherming of 'AVG' genoemd).

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "*betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad*" (hierna de 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive (LED)* genoemd).

³ Artikel 4 §2, 4de lid van de WVG.

⁴ Artikel 71 §1, 3de lid van de WVG.

met het beheer van politionele informatie, zoals bepaald in afdeling 12 van hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BEL-PIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de WVG en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die krachtens of door andere wetten aan het Controleorgaan wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281 §4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzen*", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van passagiersgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BEL-PIU in fiscale materies.

5. Tot slot is het Controleorgaan, in het kader van de wetgeving betreffende het bijhouden van de gegevens en krachtens artikel 126/3 §1, lid 8, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna 'de WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*B.S.* van 8 augustus 2022), ook belast met de validering van de statistieken betreffende het aantal strafbare feiten en de opslagperiode voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone, i.e. een materie waarin het alle bevoegdheden uitoefent die aan dit orgaan werden verleend door Titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Bij toepassing van artikel 42 §3, lid 2 en lid 3, van de WPA is het ook belast met de controle van de verzoeken van de Cel Vermiste Personen van de federale politie met het oog op de consultatie van de gegevens betreffende de elektronische communicatie waarbij de verdwenen persoon betrokken is.

6. Het Controleorgaan is bevoegd om adviezen te verlenen over de aspecten die betrekking hebben op de verwerking van informatie en van persoonsgegevens en op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer door de verwerking van persoonsgegevens voor zover er een verband bestaat met de operationele en de niet-operationele werking van de politiediensten en/of met het personeel van de geïntegreerde politie (hierna 'de GPI⁷') en/of voor zover het voor advies

---

⁵ Artikelen 59 §1, 2de lid en 236 §2, van de WVG.

⁶ Artikel 71 §1, derde lid juncto artikel 236 §3, van de WVG.

⁷ Geïntegreerde politie – Police Intégrée.

ingediende ontwerp van tekst een impact heeft op het beheer van de politie-informatie in het algemeen.

7. Bovendien is het Controleorgaan niet alleen een gegevensbeschermingsautoriteit maar ook een toezichhoudende autoriteit die wettelijk belast is met de controle op de wettelijkheid, de doeltreffendheid, de efficiëntie en de economie van het beheer van politionele informatie⁸. Met deze elementen (bv. de haalbaarheid en de operationele capaciteiten) wordt eveneens rekening gehouden in elke adviesaanvraag.

II. CONTEXT EN VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

8. De aanvraag heeft betrekking op een wetsvoorstel tot wijziging van artikel 44/11/9 §2, tweede en derde lid, van de wet op het politieambt, teneinde de toegang van lokale en bovenlokale overheden tot de gegevens uit de nationale technische gegevensbank ANPR uit te breiden tot toepassingen in het kader van het mobiliteits-, milieu- en leefbaarheidsbeleid (hierna het 'wetsvoorstel').

9. De Commissie voor Binnenlandse Zaken van de Kamer van volksvertegenwoordigers richtte op 15 januari 2024 een verzoek aan het Controleorgaan op de politionele informatie om een advies uit te brengen over de amendementen 4 tot 6 van het wetsvoorstel.

De adviesaanvraag vereiste geen dringendheid, maar verzocht het COC om zijn advies uit te brengen tegen 16 februari 2024.

Het Controleorgaan wijst erop dat het 60 dagen de tijd heeft (behoudens naar behoren gemotiveerde dringendheid) om te antwoorden op een adviesaanvraag vanaf het ogenblik waarop het Orgaan meent in het bezit te zijn van alle noodzakelijke informatie.

Het COC heeft een constructieve en voluntaristische houding aangenomen en liet aan de aanvrager weten dat het zijn advies zou uitbrengen rond 4 maart 2024.

10. De overheden evenals de verwerkingen van persoonsgegevens en informatie die exclusief tot de bevoegdheid van het COC behoren, worden strikt gedefinieerd door de wet. Bijgevolg beperkt het Controleorgaan zijn adviezen tot de verwerkingen die tot zijn bevoegdheid behoren, i.e. de verwerkingen die door de politiediensten worden uitgevoerd of die een impact hebben op het werk van de politiediensten.

---

⁸ Activiteitenverslag 2021, www.contreleorgaan.be, zie de punten 3 en 52 en inzonderheid punt 71: "Het COC heeft echter allerm minst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding en die van de andere gecontroleerde diensten."; artikel 71 §1, van de WVG.

Hoe dan ook blijven de adviezen van het COC niet noodzakelijk beperkt tot het artikel dat of de artikelen die in een adviesaanvraag wordt (worden) genoemd. Het COC houdt immers steeds rekening met alle elementen of bepalingen die tot zijn bevoegdheid behoren krachtens voornoemde regelgeving.

11. Het Controleorgaan bracht eerder al, op 20 juli **2021**, een advies DA210017 uit met betrekking tot het wetsvoorstel.

De amendementen 1 tot 3, die op 18 januari 2022 werden ingediend, hebben niet het voorwerp van een adviesaanvraag aan het Controleorgaan uitgemaakt.

De amendementen 4 tot 6, ingediend op 12 december **2023**, maken het voorwerp uit van de adviesaanvraag van 15 januari 2024.

In de adviesaanvraag staat dat er ook een advies is gevraagd aan de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken, de staatssecretaris, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de Union des Villes et Communes de Wallonie (vereniging van Waalse steden en gemeenten), aan Brulocalis⁹ alsook aan het college van procureurs-generaal.

Het huidige advies focust op die amendementen maar houdt daarbij rekening met de vorige amendementen alsook met het advies DA210017. Er wordt ook rekening gehouden met het advies van de minister van Justitie van 27 februari 2024. Op datum van het huidige advies heeft het Controleorgaan geen kennis van de adviezen van de andere instellingen aan wie werd gevraagd een advies uit te brengen.

III. ANALYSE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Eerste algemene opmerking: een foute verwijzing tussen de amendementen en tussen de taalversies leidt tot verwarring

12. Het Controleorgaan stelt vast dat de Nederlandse en de Franse versie van amendement 6 niet overeenstemmen: in de Franse versie staat dat een nieuw artikel 44/11/10/**1** wordt ingevoegd in de wet op het politieambt (WPA) terwijl de Nederlandse versie voorziet in de toevoeging van een nieuw artikel 44/11/10**bis** in de WPA.

Bovendien wordt in de Franse versie van de amendementen 5 en 6 en hun verantwoordingen verwezen naar artikel 44/11/10**bis** en dus niet naar artikel 44/11/10/**1**.

---

⁹ Voorheen Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Franse en Nederlandse versies van de amendementen 5 en 6 zouden moeten worden herzien omwille van de samenhang van de verwijzingen tussen de amendementen en de overeenstemming tussen de taalversies.

Voor de duidelijkheid gebruiken we in het huidige advies enkel de term "artikel 44/11/10/1" die dus verwijst naar het nieuwe artikel 44/11/10/1 in de Franse versie **en** het nieuwe artikel 44/11/10/*bis* in de Nederlandse versie van amendement 6.

Tweede algemene opmerking: ontbreken van een duidelijke beleidsvisie van wat gewenst, wenselijk, realistisch en haalbaar is wat betreft de mededeling van politionele informatie – met of zonder persoonsgegevens – aan derden.

13. Het valt te begrijpen dat de informatie die de politiediensten verwerken, van belang kan zijn voor de uitoefening van hun wettelijke opdrachten door bepaalde Belgische overheden, organen, openbare instellingen of instellingen van openbaar nut.

Het Controleorgaan heeft in dit verband al meerdere adviezen uitgebracht met betrekking tot de mededeling door de politiediensten van persoonsgegevens en/of politionele informatie aan een externe dienst. Voor een goed begrip van het huidige advies is het noodzakelijk om rekening te houden met de adviezen die het Controleorgaan in het verleden heeft uitgebracht met betrekking tot onderafdeling 8 "*De mededeling van gegevens en de toegang tot de A.N.G.*" van afdeling 12 "*Het informatiebeheer*" van Hoofdstuk IV van de wet op het politieambt (WPA) met betrekking tot de vorm en de algemene voorwaarden van uitoefening van de politieopdrachten, i.e. de artikelen 44/11/4 tot 44/11/14 van de WPA.

Het gaat meer bepaald, zonder volledigheid na te streven, om de volgende adviezen:

- het advies DA190005 van 5 maart 2019 betreffende een ontwerp van gemeenschappelijke richtlijn van de Minister van Justitie en van Binnenlandse Zaken met betrekking tot de bepaling van de nadere regels voor de mededeling van persoonsgegevens en informatie die door de politiediensten worden verwerkt in het raam van hun opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie, bedoeld in de artikelen 14 en 15 WPA, en tot de rechtstreekse toegang en de rechtstreekse bevraging van de ANG¹⁰; het advies DA210017 van 20 juli 2021 betreffende een wetsvoorstel tot wijziging van artikel 44/11/9 §2, tweede en derde lid, van de wet op het politieambt, teneinde de toegang van lokale en bovenlokale overheden tot de gegevens uit de nationale technische

---

¹⁰ Gepubliceerd op www.controleorgaan.be.

gegevensbank ANPR uit te breiden tot toepassingen in het kader van het mobiliteits-, milieu- en leefbaarheidsbeleid¹¹;

- het **negatief** advies DA220003 van 18 mei 2022 betreffende een ontwerp van ministerieel besluit houdende vastlegging van de lijst van overheden, organen en instellingen aan wie in het kader van hun wettelijke opdrachten politionele informatie kan worden meegedeeld¹²;
- het **negatief** advies DA230043 van 12 januari 2024 betreffende een ontwerp van ministerieel besluit houdende vastlegging van de lijst van overheden, organen en instellingen aan wie in het kader van hun wettelijke opdrachten politionele informatie kan worden meegedeeld¹³.

14. Daarnaast ontvangt het Controleorgaan ook zeer regelmatig specifieke informatieverzoeken vanwege politie-eenheden die van derde diensten of partners een verzoek krijgen om politionele informatie (persoonsgegevens) te verstrekken¹⁴. Deze politie-eenheden vragen aan het COC of zij een gunstig gevolg mogen geven aan dergelijke verzoeken.

In zijn antwoorden wijst het Controleorgaan er stelselmatig op dat de verzoekende dienst eerst zelf moet aantonen dat er een rechtsgrondslag bestaat voor de gevraagde verwerking (mededeling) en niet moet wachten tot (alleen) de politiediensten deze rechtsgrondslag bepalen. Pas nadat er is aangetoond dat deze rechtsgrondslag bestaat, moet de GPI zich buigen over haar eigen rechtsgrondslag voor de mededeling van gegevens en/of politionele informatie aan derden.

In dergelijke gevallen moet elke partij dus beschikken over een rechtsgrondslag voor de mededeling van informatie.

De controle of het onderzoek van deze rechtsgrondslag (bv. bij adviesverlening) behoort in de meeste gevallen, op grond van de ervaring van het COC, tot de bevoegdheid van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) ten aanzien van de externe dienst die een beroep doet op de politiediensten.

Met betrekking tot de politiediensten ligt deze bevoegdheid bij het Controleorgaan en moet het zich baseren op de WVG alsook op de wet op het politieambt (WPA) die het kader vormen voor de mogelijkheden van mededeling van gegevens aan een externe dienst.

15. Het Controleorgaan maakt van het huidige advies gebruik om de nadruk te leggen op de nood aan een duidelijke beleidsvisie van wat gewenst, wenselijk, realistisch en haalbaar is wat

¹¹ Gepubliceerd op www.contreleorgaan.be.

¹² Gepubliceerd op www.contreleorgaan.be.

¹³ Gepubliceerd op www.contreleorgaan.be.

¹⁴ Controleorgaan op de politionele informatie, Activiteitenverslag 2022, §§ 22 en volgende, gepubliceerd op www.contreleorgaan.be.

betreft de mededeling van politionele informatie – met of zonder persoonsgegevens – aan derden, ongeacht de vorm en ongeacht wie daarvoor verantwoordelijk is. **Deze beleidsvisie zou in de eerste plaats moeten uitgaan van de bevoegde voogdijoverheden en, in dit geval ook, van de verantwoordelijken voor de verwerking van de gegevens (en de politieoverheid), i.e. de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie.**

Deze visie moet ten minste rekening houden met wat volgt:

- a) het geïntegreerd karakter, gestructureerd op twee niveaus, van de politiediensten;
- b) de evaluatie, geval per geval en met redenen omkleed, door de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en de geïntegreerde politie in hun hoedanigheid van formele en/of functionele verwerkingsverantwoordelijken, van (wettelijkheid, noodzakelijkheid, proportionaliteit, enz. ... van) de mededeling van persoonsgegevens en politionele informatie die de politiediensten verwerken, met het oog dus op een eventuele latere verwerking door derde ontvangers, in voorkomend geval voor doeleinden die vallen onder titel 2 van de WVG of de AVG;
- c) de technische realiteiten (en beperkingen) van de politionele systemen en de lopende projecten die een impact hebben op het politiewerk, ongeacht of ze worden ontwikkeld door de geïntegreerde politie of één van haar partners (bijvoorbeeld en zonder volledigheid na te streven: i-police, I+Belgium, de herziening van de toegangen tot het register Sidis Suite en het geïntegreerd opvolgingsregister¹⁵, de herziening van de toegangen tot het register bedoeld in artikel 19bis-6 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen¹⁶, enz. ...);
- d) de gevolgen voor en de impact op de geïntegreerde politie, meer bepaald op het vlak van de menselijke, financiële en technische middelen;
- e) de adviezen en aanbevelingen van het Controleorgaan.

16. Dit moet leiden tot de aannahme van de ontbrekende uitvoeringsbesluiten (bv. de Koninklijke besluiten bedoeld in de artikelen 44/11/5 en 44/11/10 van de WPA) en van voorstellen van wetswijziging die rekening houden met de structuur van de wet op het politieambt (WPA), evenals met de keuze van de wetgever om te kiezen voor toepasselijke regels per type operationele politionele gegevensbank¹⁷.

¹⁵ Voorontwerp van wet houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen II. Zie advies DA240005 van het Controleorgaan op de politionele informatie van 22 februari 2024, www.controleorgaan.be.

¹⁶ Controleorgaan op de politionele informatie, advies betreffende een voorontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 houdende de vaststelling van de toelatingsvoorwaarden en de werking van het Belgisch Bureau en het Gemeenschappelijk Waarborgfonds (GWF), DA230047, 9 februari 2024.

¹⁷ Voor zover dienstig wijzen we erop dat er in deze indeling in categorieën niet wordt voorzien in Richtlijn 2016/680 noch in titel 2 van de WVG die een 'verwerking van persoonsgegevens' beschouwen als elke bewerking of elk geheel van bewerkingen die al dan niet wordt (worden) uitgevoerd via geautomatiseerde procedés en wordt (worden) toegepast op persoonsgegevens of gehelen van persoonsgegevens (artikel 26, 2°, van de WVG).

Concreet dus: welke principes en algemene toepassingsregels kunnen worden opgenomen in onderafdeling 8 "De mededeling van gegevens en de toegang tot de A.N.G." van de WPA en wat zou veeleer rechtstreeks moeten worden verbonden met een operationele politionele gegevensbank?

In verband hiermee geven de amendementen 4 tot 6 van het wetsvoorstel en hun verantwoording niet aan om welke reden de wijziging van onderafdeling 8 "De mededeling van gegevens en de toegang tot de A.N.G." werd gehandhaafd in plaats van een wijziging door te voeren in onderafdeling 7ter betreffende de technische gegevensbanken, ondanks de in advies DA210017 geformuleerde opmerkingen.

Derde algemene opmerking: het ontbreekt aan een duidelijke identificatie en een gemotiveerde verantwoording van het doel, de ontvangers en de inhoud van de mededeling

17. Het principe luidt dat de politiediensten informatie waaronder persoonsgegevens mogen verwerken voor zover die laatste toereikend, ter zake dienend en niet overmatig van aard zijn in het licht van de doeleinden van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie waarvoor ze worden verkregen en waarvoor ze later worden verwerkt¹⁸.

Alle verwerkingen van persoonsgegevens door de politiediensten moeten voldoen aan de bepalingen van de WVG¹⁹. Deze verwerkingen overschrijden het kader van de verwerkingen die worden verricht in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 van de WPA²⁰ (operationele politionele gegevensbanken): de in deze gegevensbanken verwerkte gegevens zijn slechts een deel van de informatie die wordt verwerkt in het kader van artikel 44/1 van de WPA²¹.

In de wet op het politieambt (WPA) worden de regels betreffende de mededeling aan derden (externe diensten ten aanzien van de politiediensten) vastgesteld in functie van de **partners van de veiligheidsketen** aan dewelke operationele gegevens en informatie mogen worden meegedeeld en in functie van hun **behoefte om ze te kennen** en de risico's in verband met het type mededeling²². Deze behoefte om ze te kennen moet worden opgenomen in een wet²³.

18. De doelstellingen van de aanvrager worden als volgt samengevat in het wetsvoorstel:

¹⁸ Artikel 44/1 van de WPA.

¹⁹ Artikel 44/3 van de WPA.

²⁰ Wetsontwerp tot wijziging van de wet op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering, gewone sessie, Kamer, DOC 53 3105/001, p. 22.

²¹ DOC 53 3105/001, p. 21.

²² DOC 53 3105/001, p. 55.

²³ DOC 53 3105/001, p. 57.

“Dit voorstel heeft als doel het voor de lokale en bovenlokale overheden mogelijk te maken toegang te hebben tot de geaggregeerde, geanonimiseerde of gepseudonimiseerde gegevens die voorkomen in de nationale gegevensbank ANPR en die kunnen worden gebruikt in het kader van mobiliteits-, milieu- en leefbaarheidsbeleid”²⁴.

19. Uitgaand van het principe dat de doelstellingen van de aanvrager dezelfde zijn gebleven, vindt het Controleorgaan in de amendementen 4 tot 6 van het wetsvoorstel niet voldoende elementen om de aangekondigde doelstellingen te concretiseren en tegelijk tegemoet te komen aan de opmerkingen die werden geformuleerd in advies DA210017. Immers:

- amendement 5 betekent **een substantiële breuk** met de doelstelling die aanvankelijk werd aangekondigd in het wetsvoorstel: alle (operationele) politionele informatie die geen persoonsgegevens zou bevatten, wordt weggetrokken uit het toepassingsgebied van de artikelen 44/11/4 en volgende van de WPA en mag vrij worden meegedeeld in het kader van het mobiliteits- en milieubeleid.

- amendement 6 heeft betrekking op de mededeling door de geïntegreerde politie van gepseudonimiseerde persoonsgegevens afkomstig van (nationale en lokale) technische gegevensbanken ANPR aan derde ontvangers voor de uitoefening van opdrachten die hun worden toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie en enkel in het kader van doelstellingen in verband met het mobiliteits- of milieubeleid.

20. Na onderzoek begrijpt het COC dat het voorstel betrekking heeft op de mededeling van politionele informatie – i.e. aanvankelijk verwerkt voor operationele doeleinden – aan een derde voor (niet-politionele) niet-operationele doeleinden. De verstrekte informatie mag persoonsgegevens omvatten. **Zo dat niet het geval is, zou geen enkele van de regels van onderafdeling 8 van de WPA, noch overigens van de WPA op zich, meer van toepassing zijn.**

Wanneer de mededeling van geanonimiseerde gegevens onvoldoende blijkt te zijn, voorziet amendement 6 in de mededeling van gepseudonimiseerde gegevens. Er wordt ook voorzien in de mogelijkheid van herhaalde of volumineuze mededeling.

21.1. De voor advies overgelegde amendementen maken de bedoeling van de aanvrager niet duidelijker in vergelijking met het initiële wetsvoorstel en voegen zelfs (bewerkingen van) verwerkingen toe in vergelijking met het initiële wetsvoorstel (zie infra): het Controleorgaan vestigt de aandacht op het feit dat de amendementen 4 tot 6 het oorspronkelijke wetsvoorstel volledig denatureren en

---

²⁴ DOC 55 1918/001, Samenvatting.

vraagt zich af of het werkelijk gewenst is dat er geen enkele regel meer zou bestaan die de mededeling van politionele informatie (zonder persoonsgegevens) aan derden regelt.

Deze richting uitgaan zou een gevaarlijke deur openzetten en het is niet zeker dat de opsteller van het wetsvoorstel daarvan alle gevolgen heeft ingeschat. Dit zou immers betekenen dat de mededeling van politionele informatie op geen enkele wijze meer zou worden geregeld, daar – bijvoorbeeld – de artikelen 44/11/5 tot 44/11/13 van de WPA niet langer van toepassing zouden zijn. Het zou neerkomen op een toelating aan de politie (en haar overheden) om politionele informatie mee te delen aan eender wie en met eender welk doel. Bovendien is het, rekening gehouden met de gefragmenteerde organisatie van de politie met haar 182 politiezones en 52 entiteiten van de federale politie, in hoge mate voorzienbaar dat elke eenvormigheid ook in dit verband (wanneer, welke informatie, hoe, enz. ...) ver te zoeken zal zijn.

21.2. Bovendien is het inmiddels duidelijk dat politionele informatie (met of zonder persoonsgegevens) bijzonder 'populair' is bij allerlei soorten derde diensten en instellingen. Het is dus zeer waarschijnlijk dat de politie in hoge mate zal worden bevraagd, met alle operationele gevolgen die daaruit voortvloeien. Men kan zich moeilijk blijven beklagen (vaak terecht) over een gebrek aan capaciteit enerzijds en anderzijds steeds opnieuw allerlei soorten bijkomende taken toewijzen aan de politie (die in dit geval bovendien niets te maken hebben met de operationele werking van de GPI).

Het belang dat de informatie zou kunnen vertegenwoordigen voor de opdrachten van andere overheden is een secundaire kwestie en het is essentieel erop te wijzen dat de politiediensten nood hebben (en de capaciteit daartoe) aan de mogelijkheid van verwerking van persoonsgegevens en politionele informatie voor de uitoefening van de opdrachten van bestuurlijke en van gerechtelijke politie: dat zijn hun eerste en belangrijkste opdrachten.

21.3. Indien dat effectief de bedoeling is van de ingediende amendementen dan is het van cruciaal belang om de standpunten van de minister van Justitie en van de minister van Binnenlandse Zaken met betrekking tot deze kwestie te kennen, in hun hoedanigheid van politie-overheid en voogdijoverheid van de geïntegreerde politie.

21.4. Vanuit een louter wetgevende invalshoek en volledigheidshalve wijst het Controleorgaan erop dat de zin "*persoonsgegevens of informatie die persoonsgegevens bevat*" bijzonder vreemd en redundant is. Het COC ziet niet wat de toegevoegde waarde is van de woorden "*of informatie*

die persoonsgegevens bevat". Zo het doel erin bestaat, wat blijkbaar het geval is, om enkel nog de mededeling van persoonsgegevens door de politie in de wet te regelen, volstaat het om zich daartoe te beperken en de woorden "*of informatie die persoonsgegevens bevat*" te schrappen.

22. De keuze voor het behoud van de wetwijziging in onderafdeling 8 en het onderzoek van de amendementen 4 tot 6 van het wetsvoorstel laten zien dat het de bedoeling is te voorzien in de mogelijkheid van een ruimere mededeling dan die welke aanvankelijk in het wetsvoorstel werd beschreven, althans met betrekking tot de ontvangers en de inhoud van de mededeling: het onderzoek van de amendementen 4 tot 6 laat zien dat het de bedoeling is dat het wetsvoorstel een veel bredere draagwijdte heeft dan enkel de gegevens afkomstig van de nationale technische gegevensbank ANPR.

De elementen en opmerkingen die hierna onder de aandacht worden gebracht zijn van aard deze hypothese te bevestigen.

23. Om te beginnen zijn de ontvangers zoals bedoeld in het wetsvoorstel nog steeds niet duidelijk geïdentificeerd in de amendementen 5 en 6.

Het Controleorgaan stelt zich de vraag of de aanvrager is uitgegaan van het principe dat indien de bedoelde gegevens geen "*persoonsgegevens*" zijn, de noodzakelijkheid en de evenredigheid van de mededeling niet (meer) moeten worden aangetoond zoals dat vereist is op het vlak van gegevensbescherming. In werkelijkheid is deze oefening zelfs niet gemaakt, daar deze vaststelling ook geldt voor de gepseudonimiseerde persoonsgegevens zoals bedoeld in amendement 6. Het gebruik van de woorden "*gewesten en gemeenter*" kan immers niet worden beschouwd als voldoende helder en voorzienbaar²⁵, en hetzelfde geldt voor de verwijzing voor het overige naar een Koninklijk besluit voor de vaststelling van andere Belgische overheden, organen, openbare instellingen of instellingen van openbaar nut die de ontvangers zouden kunnen zijn van gepseudonimiseerde gegevens.

De toevoeging van de voorwaarde van een voorafgaand advies van het COC zal geen soelaas bieden voor het probleem van, onder andere, het ontbreken van een evaluatie van de evenredigheid en de noodzakelijkheid van de verwerking.

---

²⁵ Omvat de term '*de gewester*' bijvoorbeeld ook de provincies of de publiekrechtelijke instellingen van de provincies zoals de provinciegouverneur, de bestendige deputatie, de provincieraad, ...? Is het werkelijk de bedoeling om de ANPR-gegevens te kunnen toesturen aan eender welke gewestelijke entiteit? Idem dito voor '*de gemeenter*': ook het college van burgemeester en schepenen, ook de gemeenteraad?

24. Het Controleorgaan begrijpt niet om welke redenen een nieuw artikel 44/11/10/1 noodzakelijk is, tenzij de ontvangers niet dezelfde zouden zijn als die zoals bedoeld in artikel 44/11/9, zoals het had uiteengezet in zijn advies DA210017²⁶.

25. De verantwoording van amendement 6 spreekt deze hypothese echter tegen, daar er wordt gesteld dat de mededeling zoals bedoeld in het nieuwe artikel 44/11/10/1 in werkelijkheid wordt uitgebreid tot alle derden die worden geïdentificeerd in de artikelen 44/11/4 en volgende met het argument van "*wie meer kan, kan ook minder*".

Dit voorstel is onaanvaardbaar, enerzijds omdat het wordt weggestopt in de verantwoording van het amendement en niet wordt aangegeven in het amendement zelf, anderzijds omdat de essentiële elementen van de verwerkingen van persoonsgegevens moeten worden vastgelegd in de wet zelf, in duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen die het mogelijk maken te voorzien in de hypothesen waarin de wetgever een dergelijke inmenging toestaat²⁷.

26. Amendementen op een wetsvoorstel mogen geen wijzigingen aanbrengen aan de middelen en/of doeleinden van de verwerkingen bedoeld in de artikelen 44/11/4 en volgende van de WPA in het bijzonder noch aan de regels inzake mededeling aan derden in het algemeen zonder dat alle bevoegde gegevensbeschermingsautoriteiten het voorstel hebben kunnen bestuderen en zeker niet zonder nauwkeurige motivering van de noodzakelijkheid en de evenredigheid voor elke verwerking.

Concreet, zoals het COC reeds meermaals heeft geschreven, moeten de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken alsook de geïntegreerde politie, in hun respectieve hoedanigheid van formele en/of functionele verwerkingsverantwoordelijken, zelf overgaan tot een gegronde en gemotiveerde beoordeling, geval per geval, van de gevraagde mededeling van de persoonsgegevens en de politionele informatie die zij verwerken (dus met het oog op een eventuele latere verwerking door de derde ontvangers)²⁸.

---

²⁶ Controleorgaan op de politionele informatie, Advies betreffende een wetsvoorstel tot wijziging van artikel 44/11/9, §2, tweede en derde lid, van de wet op het politieambt, teneinde de toegang van lokale en bovenlokale overheden tot de gegevens uit de nationale technische gegevensbank ANPR uit te breiden tot toepassingen in het kader van het mobiliteits-, milieu- en leefbaarheidsbeleid, DA210017, 20 juli 2021, §§ 50-55.

²⁷ Grondwettelijk Hof, arrest nr. 33/2022 van 10 maart 2022, www.const-court.be.

²⁸ Controleorgaan op de politionele informatie, Negatief advies betreffende een ontwerp van ministerieel besluit houdende vastlegging van de lijst van overheden, organen en instellingen aan wie in het kader van hun wettelijke opdrachten politionele informatie kan worden meegedeeld, DA230043, 12 januari 2024, §§ 13 en volgende; Controleorgaan op de politionele informatie, Advies betreffende een ontwerp van ministerieel besluit houdende vastlegging van de lijst van overheden, organen en instellingen aan wie in het kader van hun wettelijke opdrachten politionele informatie kan worden meegedeeld, DA220003, 18 mei 2022, §13; Controleorgaan op de politionele informatie, advies betreffende een ontwerp van gemeenschappelijke richtlijn van de Minister van Justitie en van Binnenlandse Zaken met betrekking tot de bepaling van de nadere regels voor de mededeling van persoonsgegevens en informatie die door de politiediensten worden verwerkt in het raam van hun opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie, bedoeld in de artikelen 14 en 15 WPA, en tot de rechtstreekse toegang en de rechtstreekse bevraging van de ANG, DA190005, 5 maart 2019, §11.

27. Daaruit volgt dat de duidelijke identificatie van de lokale en bovenlokale overheden (ontvangers) en van de doeleinden van de mededeling twee essentiële elementen vertegenwoordigen.

Deze twee elementen moeten het immers mogelijk maken de inhoud van de mededeling te bepalen alsook de noodzakelijkheid en de evenredigheid van de eventuele mededeling van politionele persoonsgegevens te beoordelen.

Uit de lezing van de ingediende amendementen 4 tot 6 blijkt dat deze essentiële elementen niet duidelijk zijn geïdentificeerd. Dit bemoeilijkt de analyse door het Controleorgaan en maakt het ook moeilijk om een geïnformeerd advies uit te brengen.

28. Het advies van de minister van Justitie van 27 februari 2024 wijst ook op een element van onzekerheid wat betreft de behoeften om er kennis van te nemen door de publiekrechtelijke havenbedrijven. Het Controleorgaan sluit zich aan bij deze opmerking.

29. In de verantwoording bij amendement 6 wordt gesteld dat het nieuwe artikel 44/11/10/1 meer in de buurt komt van de mededeling in het kader van het wetenschappelijk onderzoek zoals bedoeld in artikel 44/11/10 van de WPA.

Logischerwijze wordt de noodzaak van amendement 6 daarmee in vraag gesteld: ofwel zijn de doeleinden van de mededeling die welke worden bedoeld in artikel 44/11/10 van de WPA en dan is er geen nood aan een nieuw artikel, ofwel is er sprake van een mededeling van persoonsgegevens aan andere ontvangers voor andere doeleinden en in dit geval is er wel nood aan een duidelijke en voorzienbare rechtsgrondslag. In deze laatste hypothese moeten de essentiële elementen van de verwerking in de wet worden bepaald.

Overigens valt op te merken dat er sedert 2014, dit is intussen sedert bijna 10 jaar, nog steeds geen uitvoeringsbesluit werd genomen van artikel 44/11/10 van de WPA, ondanks het feit dat het COC de bevoegde overheden daartoe in het verleden al heeft aangespoord, alsook dat de universiteiten en hogescholen te vaak worden geconfronteerd met grote problemen die nu net het gevolg zijn van het ontbreken van dergelijke tenuitvoerlegging. Heel wat wetenschappelijk onderzoek waarvoor politionele gegevens vereist zijn (en dat is het geval voor vele onderzoeken), verkeert momenteel in een grijze zone of flirt zelfs met onwettigheid. Het is op zijn minst tegenstrijdig, enerzijds, om artikel 44/11/10 niet toe te passen en niet uit te voeren

en, anderzijds, een nieuw artikel 44/11/10/1 te creëren waarvan het doel (ook) het wetenschappelijk onderzoek zou zijn.

30. De toevoeging en uitbreiding van het toepassingsgebied van het wetsvoorstel, via de twee amendementen, van de gegevens afkomstig van de lokale technische gegevensbanken ANPR is onbegrijpelijk en te beschouwen als een "vals goed idee".

Eenzijds waren deze gegevensbanken niet opgenomen in het initiële wetsvoorstel – een keuze waarmee het Controleorgaan het volkomen eens was, gelet op de ernstige technische en juridische complicaties die daarvan het gevolg zouden zijn²⁹ –, anderzijds geeft de aanvrager op geen enkel ogenblik een verklaring of verantwoording voor deze keuze van toevoeging in amendement 6.

30.1. In dat verband verwijst het COC naar het gestelde in zijn advies DA210017 en benadrukt het dat het – althans op termijn – voorstander is van het exclusieve gebruik van een centrale technische gegevensbank daar dit in principe toelaat een gedecentraliseerde dubbele registratie van dezelfde gegevens binnen de GPI te vermijden.

De creatie van de nationale technische gegevensbank verplicht de lokale politiezones ertoe om de ANPR-gegevens door te sturen naar deze nationale technische gegevensbank. Hoewel de WPA de combinatie van gecentraliseerde registratie en lokale registratie van de ANPR-gegevens niet uitsluit, is het Controleorgaan van mening dat er geen reden is om de lokale ANPR-gegevens ook nog te bewaren in de lokale technische gegevensbank ANPR nadat ze zijn doorgestuurd naar de nationale technische gegevensbank. Bovendien roept het evenredigheidsbeginsel de vraag op naar de noodzakelijkheid van instandhouding van een lokale technische gegevensbank vanaf het ogenblik waarop diezelfde gegevens ook worden bewaard in de nationale technische gegevensbank. Daar de verbonden politiezones toegang hebben tot deze centrale gegevensbank, is de opslag van dezelfde ANPR-gegevens in de lokale technische gegevensbank overbodig en gaat het om een overmatige registratie van (dezelfde) persoonsgegevens. Bovendien vergroot een dubbele registratie ook het risico van onnauwkeurigheden en fouten, terwijl de fragmentering van de controle op het gebruik van de gegevens schadelijk is voor de transparantie ervan³⁰.

30.2. Eens te meer zal het gebrek aan eenvormigheid binnen de geïntegreerde politie tot uiting komen en aanleiding geven tot een ongelijke behandeling. Het valt immers te verwachten dat veeleer 'rijke' (of 'rijkere') politiezones bij machte zullen zijn om de gegevens van de lokale technische gegevensbanken te anonimiseren of te pseudonimiseren, terwijl dit niet mogelijk zal

²⁹ Advies DA210017, *op.cit.*, §58.

³⁰ Controleorgaan op de politiole informatie, Advies uit eigen beweging betreffende de automatische herkenning van nummerplaten en meer bepaald betreffende de interconnecties en de correlatie met de lokale en de nationale technische gegevensbanken, CON20010, 18 augustus 2022, niet gepubliceerd op de website van het Controleorgaan.

zijn voor een groot aantal politiezones (meer bepaald de kleinere en zelfs de meer middelgrote zones). Er stelt zich bovendien nog een ander probleem in verband met de veiligheid van de informatie. Niet alleen is het COC sceptisch over de mogelijkheden waarover de lokale politie beschikt om gegevens te anonimiseren/pseudonimiseren volgens de regels van de kunst, bovendien valt te verwachten dat de grote meerderheid van de politiediensten – en zones (zo niet alle) zal samenwerken met externe dienstverleners, met alle gevolgen van dien. Het COC zelf ziet deze gevolgen vandaag al op het niveau van de nationale technische gegevensbank, waar het consortium MACQ, als verwerker, toegang heeft tot alle nationale ANPR-gegevens en zelfs – alleen – beschikt over de loggings van deze gegevensbank ... De algemeen directeur van de Algemene directie van het middelenbeheer en de informatie (DGR) van de federale politie heeft in dit verband op 29 januari 2024 een brief gekregen van het COC³¹ waarin het zijn bezorgdheid hieromtrent heeft geuit. Deze verontrustende situatie werd inmiddels bij brief van 29 februari 2024 bevestigd door de directeur van de DRI van de federale politie³².

Men kan zich voorstellen wat er dreigt te gebeuren wanneer de lokale politie hiervoor moet instaan ...

Wie zal dat overigens allemaal controleren bij de politiezones en de entiteiten van de federale politie en welke garanties kunnen er worden geboden aan burgers wiens ANPR-gegevens worden doorgegeven aan de vele gewestelijke en gemeentelijke diensten?

Gelet op het aantal inkomende reactieve dossiers en zijn verschillende opdrachten heeft het COC in geen geval de capaciteit om *hic et nunc* een significante rol in dit opzicht te spelen.

31. Om de hierboven uiteengezette redenen moet het idee van integratie van de lokale technische gegevensbanken ANPR in het wetsvoorstel worden verlaten.

Vierde algemene opmerking: het leefbaarheidsbeleid maakt niet langer deel uit van het wetsvoorstel

32. Het COC merkt op dat het leefbaarheidsbeleid is verwijderd in vergelijking met het initiële wetsvoorstel zonder dat de steller van het voorstel hiervoor een verklaring geeft.

---

³¹ Dossier CON20010/4.12.

³² Brief directeur DRI van 29.02.2024 met referte DRI - 2024/2238.

IV. ANALYSE VAN HET WETSVOORSTEL

33. Rekening gehouden met de algemene en fundamentele opmerkingen in het vorige hoofdstuk en **op ondergeschikte wijze** formuleert het Controleorgaan hierna enkele bijkomende vaststellingen en opmerkingen betreffende de amendementen 4 tot 6 van het wetsvoorstel.

Amendement 4: vervanging van de titel van het wetsvoorstel

34. Uit het onderzoek van het Controleorgaan in zijn advies DA210017 bleek dat het wetsvoorstel als doel had de mededeling van gegevens door de politiediensten aan ontvangers (niet geïdentificeerde 'lokale overheden' en 'bovenlokale overheden') mogelijk te maken voor doeleinden die kennelijk vreemd waren aan de doeleinden van artikel 44/11/9 van de wet op het politieambt (WPA).

35. Wat betreft de verwijzing naar artikel 44/11/9 van de WPA in de titel van het voorstel komt amendement 4 deels tegemoet aan de eerste twee voorafgaande opmerkingen in advies DA210017³³.

Amendement 5: vervanging van artikel 44/11/4 van de wet op het politieambt

36. Ten eerste wordt het concept "*informatie die geen persoonsgegevens bevat*" niet gedefinieerd. De verantwoording van het amendement voegt bovendien de 'anonieme gegevens' en de 'geanonimiseerde gegevens' toe aan deze informatie.

Wat betreft het anonimiseringsproces verwijst de verantwoording van het amendement naar de verantwoording van het nieuwe artikel 44/11/10/1 dat zelf geen enkel bijkomend informatie-element aanbrengt.

37. Ten tweede gaat het enkel om de mededelingen die worden verricht in het kader van het mobiliteits- en milieubeleid in de zin van artikel 44/11/10/1.

38. Deze vermeldingen kunnen niet worden beschouwd als een adequate definitie van een finaliteit. In dit verband werd geen rekening gehouden met de opmerkingen die werden geformuleerd in de paragrafen 12 tot 14 van advies DA210017.

39. Dit roept des te meer vragen op daar uit de lezing van de verantwoording bij amendement 5 blijkt dat alle informatie die geen persoonsgegevens bevat, het voorwerp is van de verwijdering

---

³³ Eerste voorafgaande opmerking: De termen van het wetsvoorstel met betrekking tot de beoogde bewerking (verwerking) geven aanleiding tot verwarring.
Tweede voorafgaande opmerking: De doeleinden van het wetsvoorstel zijn vreemd aan de doeleinden van artikel 44/11/9 WPA.

van het toepassingsgebied van de artikelen 44/11/4 en volgende van de WPA, ongeacht de bron ervan (type operationele politionele gegevensbank), en ongeacht het feit dat de mededeling verband houdt met een mobiliteits- en milieubeleid.

40. Het is absoluut nodig om de inhoud en de doeleinden op een duidelijkere wijze te definiëren. Er wordt verwezen naar de algemene opmerkingen met betrekking tot dit punt.

41. Ten derde verwijst amendement 5 naar een ministeriële richtlijn in verband met de nadere regels van de mededeling. De inhoud van deze nadere regels wordt nergens vastgelegd.

42. Rekening gehouden met de verwijzing naar 'geanonimiseerde' gegevens in de verantwoording bij amendement 5 gaat het COC uit van het gegeven dat deze nadere regels ten minste zouden moeten toelaten te identificeren wie de gegevens zal anonimiseren en hoe dat moet gebeuren. Er werd duidelijk geen rekening gehouden met de opmerkingen zoals geformuleerd in de paragrafen 30 en 40 en volgende van het advies DA210017, zonder dat de steller het wetsvoorstel daarvoor een verklaring geeft.

43. Tenslotte voorziet het amendement in de mogelijkheid voor de politiediensten om het verzoek tot mededeling af te wijzen.

43.1. Het Controleorgaan leidt uit deze mogelijkheid hoe dan ook af dat het amendement in geen geval een verplichting tot mededeling creëert ten aanzien van de politiediensten, zoals dit overigens het geval is voor de mededelingen die vandaag zijn opgenomen in het kader van artikel 44/11/9 van de WPA³⁴.

43.2. Deze zinsnede biedt echter maar weinig garanties met betrekking tot de lokale politie en dus de lokale technische gegevensbank, ook al wordt dit als zodanig gesuggereerd in de verantwoording bij amendement 5. Het is duidelijk dat in de praktijk de korpschef van de lokale politie, als verwerkingsverantwoordelijke, die van zijn bestuurlijke overheid of burgemeester het verzoek (of het bevel) krijgt om de ANPR-gegevens van de politie door te sturen, zelden zal kunnen of durven weigeren om dat te doen. De korpschef van de lokale politie bevindt zich immers in een ondergeschikte gezagsverhouding ten overstaan van zijn lokaal bestuur en burgemeester als politieoverheid³⁵. Bijgevolg moet er heel wat voorbehoud worden gemaakt met

---

³⁴ Advies DA190005, *op. cit.*, §11.

³⁵ Cf. artikelen 11, 33 en 42 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, B.S., 5 januari 1999 en de artikelen 1 en 5 van de WPA; DE RAEDT, E., ROSSEEL, P. en VAN THIENEN, B., *De Wet op het Politieambt, Handboek van de politiefunctie en politieorganisatie*, Brussel, Politeia, 2023, 67-70 en 195-197.

betrekking tot de hypothese volgens dewelke de politiechef effectief zal (kunnen) weigeren gevolg te geven aan ongerechtvaardigde aanvragen of aanvragen die de operationele capaciteit van zijn politie overschrijden, minstens dus voor wat betreft de aanvragen die uitgaan van de steden en gemeenten.

44. Bovendien bevat het amendement geen details over de nadere regels voor weigering:

- Wie binnen de politiediensten mag weigeren?
- Moet de weigering met redenen worden omkleed?
- Indien ja, moet de motivering worden gedocumenteerd? Toegestuurd aan de aanvrager? Ter beschikking worden gesteld van de bevoegde toezichthoudende overheid?
- Is er voorzien in statutaire garanties ten aanzien van een korpschef die zou weigeren gevolg te geven aan het verzoek?

45. Het advies van de minister van Justitie van 27 februari 2024 stelt voor om in de wet een lijst op te nemen van redenen van weigering die kunnen aanvaard worden.

46. In dit verband vraagt het Controleorgaan zich af of er rekening is gehouden met het geïntegreerd karakter van de politiediensten: de meerwaarde van een nationaal en centraal contactpunt dat belast is met het onderzoek van de aanvragen tot mededeling vanwege derde diensten – los van het beoogde latere doel – en dat zou beschikken over een documentaire historiek van deze aanvragen, met een juridische analyse en de vermelding van het resultaat (rechtsgrondslag, aanvaard, geweigerd, voorwaarden, enz. ...), dient te worden geëvalueerd.

Ook nu weer geeft de verantwoording bij het amendement meer toelichting dan het amendement zelf: vormt de lijst van de redenen voor weigering die erin is opgenomen een exhaustieve lijst van de redenen voor weigering? Moeten deze redenen worden gecontroleerd? Zo ja, door wie?

Is er rekening gehouden met de rol en de meerwaarde van de visie van de functionaris voor gegevensbescherming (DPO)?

47. Het advies van de minister van Justitie van 27 februari 2024 vestigt ook de aandacht op de technische moeilijkheden inzake anonimisering.

Amendement 6: Invoeging van een artikel 44/11/10/1 in de wet op het politieambt

48. Allereerst valt op te merken dat de inhoud van de beoogde mededeling dus betrekking heeft op politionele informatie dat persoonsgegevens bevat.

49. Gelet op het beoogde beleid en de ontvangers die op zeer algemene wijze worden opgesomd (gewesten, gemeenten, publiekrechtelijke havenbedrijven) en later zullen worden genoemd (in een later koninklijk besluit), nodigt het Controleorgaan de aanvrager met aandrang uit om aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) een adviesaanvraag te richten met betrekking tot de amendementen 5 en 6 van het wetsvoorstel.

De adviesaanvraag van 15 januari 2024 bevat immers de lijst van de overheden bij wie een adviesaanvraag werd ingediend waaronder de GBA niet vermeld staat.

50. Het amendement voorziet dat de mededeling van gepseudonimiseerde gegevens noodzakelijk moet zijn voor de uitvoering van de opdrachten die aan de ontvanger zijn toevertrouwd bij wet, decreet of ordonnantie en enkel in het kader van doelstellingen in verband met het mobiliteits- en het milieubeleid.

Zoals het Controleorgaan heeft onderstreept met betrekking tot amendement 5, vormt "*het mobiliteits- en het milieubeleid*" dus geen voldoende nauwkeurige finaliteit op zich.

51. Daar het om een essentieel element van de verwerking gaat³⁶, moeten de doeleinden van de beoogde mededeling in de wet worden vastgelegd in duidelijke en voorzienbare bewoordingen.

Blijkbaar is er sinds advies DA21017 een poging ondernomen om een lijst op te stellen van deze doeleinden, maar ze blijven (vaak) te vaag in amendement 6 en worden onvoldoende toegelicht in de verantwoording.

Zoals in zijn advies DA21017 houdt het COC geen rekening met het woord '*geaggregeerd*' dat wordt gebruikt in amendement 6, daar het nog steeds niet is gedefinieerd.

De steller van het voorstel moet dit punt verduidelijken.

52. Ten tweede blijkt uit amendement 6 dat de ontvanger van de gepseudonimiseerde gegevens niet om het even wat mag doen om die gegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde gegevens.

Het COC gaat er dus vanuit deze gegevens niet mogen worden gebruikt om individueel gedrag te bestraffen.

---

³⁶ Grondwettelijk Hof, voornoemd arrest nr. 33/2022.

In de rechtvaardiging bij amendement 6 wordt echter het volgende gesteld: "*Het gaat dus om het oplossen van (gemeentelijke) verkeersproblemen, (...) door (...) en de parkeerhandhaving door steden en gemeenter*".

In het amendement moet duidelijk naar voren komen dat elke bewerking van de ontvanger met als doel de initiële (i.e. niet-gepseudonimiseerde) persoonsgegevens te recupereren of terug te vinden verboden is.

Opnieuw zou een duidelijke definitie van de doeleinden van de mededeling toelaten om alle mogelijke verwarring in dit verband te vermijden.

53. Ten derde bepaalt amendement 6 dat de mededeling van gepseudonimiseerde gegevens is toegestaan indien is aangetoond dat geanonimiseerde gegevens niet volstaan.

Het is vreemd dat er wordt verwezen naar geanonimiseerde gegevens terwijl amendement 5 het heeft over "*informatie zonder persoonsgegevens*". Er wordt verwezen naar de opmerking die in dit verband werd geformuleerd met betrekking tot amendement 5.

54. Voor het overige kan het COC, zoals het dat ook heeft gedaan met betrekking tot de overheden bedoeld in artikel 44/11/9 §2 van de WPA in zijn voornoemd advies DA230043, zich alleen maar de vraag stellen hoe alle voornoemde beoogde ontvangers, in overeenstemming met het huidig rechtskader, hun opdrachten op heden kunnen waarmaken (dus immers zonder deze beoogde mededeling)?

Terwijl de mededeling van geanonimiseerde gegevens als een meerwaarde voor de uitvoering van die opdrachten kan worden aangenomen op voorwaarde dat ze op solide wijze wordt gemotiveerd, wordt er in het amendement 6, voor de mededeling van gepseudonimiseerde gegevens helemaal geen motivering, die aanvaardbaar is in termen van gegevensbescherming, voor de noodzakelijkheid en de evenredigheid gegeven.

De opsteller van het wetsvoorstel geeft bovendien nergens aan (niet in het amendement en niet in toelichting) waarom gepseudonimiseerde ANPR-gegevens noodzakelijk zouden zijn (vanuit het oogpunt van zowel de gegevensbescherming als de informatiebeveiliging als de kosten van de uit te voeren technische bewerking) en dus waarom geanonimiseerde gegevens niet kunnen volstaan.

Bovendien zijn sommige essentiële punten niet opgenomen in het amendement: wie moet aantonen dat geanonimiseerde gegevens niet volstaan? Moet dit worden gedocumenteerd? Wie is belast met de controle (en is er voorzien in de noodzakelijke budgetten om dit te doen)?

Deze informatie zou hoe dan ook moeten worden gedocumenteerd en ter beschikking worden gesteld van de bevoegde toezichthoudende overheden.

55. Er wordt ook verwezen naar de opmerkingen met betrekking tot amendement 5 (zie punten 43.1 en 43.2) die werd geformuleerd met betrekking tot de potentiële mogelijkheid van weigering door de politiediensten om gevolg te geven aan een verzoek tot mededeling.

56. Ten vierde voorziet amendement 6 in het sluiten van een protocol met betrekking tot de herhaalde of volumineuze mededeling van gepseudonimiseerde gegevens tussen de ontvangers en de verwerkingsverantwoordelijke (politie).

Naast het feit dat de doeleinden, de ontvangers en de gegevenscategorieën geïndiceerd door de mededeling niet op afdoende duidelijke en voorzienbare wijze worden gedefinieerd, merkt het Controleorgaan op dat de aanvrager geen rekening heeft gehouden met de opmerking zoals geformuleerd in paragraaf 45 van zijn advies DA210017:

45. Aangezien ten slotte de gevallen waarin gepseudonimiseerde en dus niet-geanonimiseerde gegevens meegedeeld kunnen worden, beperkt moeten blijven en steeds voldoende gemotiveerd moeten worden, kan automatische, terugkerende en omvangrijke mededeling niet worden toegestaan.

57. Vermits er grote vraagtekens moeten worden geplaatst bij de wettelijkheid van de mededeling van gepseudonimiseerde gegevens zoals ontworpen door het amendement 6, kan een herhaalde en volumineuze mededeling van deze gegevens niet in overweging worden genomen.

58. Ten vijfde voorziet amendement 6 dat de opdracht van pseudonimisering ten laste komt van de politiediensten.

Het Controleorgaan verwijst naar de opmerking die het heeft geformuleerd met betrekking tot amendement 5.

Bovendien verwijst het Controleorgaan nadrukkelijk naar de opmerkingen die het heeft geformuleerd in de paragrafen 30 en 40 en volgende van zijn advies DA210017, waarmee duidelijk geen rekening werd gehouden zonder dat de steller van het voorstel daarvoor een verantwoording geeft.

59. Het advies van de minister van Justitie van 27 februari 2024 vestigt ook de aandacht op de kosten van de pseudonimisering. Daarbij komen nog de problemen in verband met de veiligheid van de informatie die rechtstreeks verbonden zijn met het feit dat er een beroep zal worden gedaan, met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, op private derden (allerlei soorten 'consulenten') voor de technische uitvoering van de anonimisering of de pseudonimisering (zie ook punt 30.2).

Tot slot en om alle verwarring te vermijden is het verkieslijk om geen reeds bestaande verplichtingen voor de politiediensten te voorzien, zoals de verplichting om gegevens in te voeren in het register van de verwerkingen waarin al is voorzien in de WPA en in de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

Het gaat om een overbodige herhaling.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de politionele informatie

Brengt een negatief advies uit

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de politionele informatie op 8 maart 2024.

Voor het Controleorgaan,

De voorzitter *a.i.*,

Frank SCHUERMANS (GETEKEND)